

Bezoekersinformatie

Beschermende isolatie bij stamceltransplantatie

Inhoud

Welkom op onze dienst.....	3
Wie zijn we en wat doen we?	3
Hospitalisatieafdeling oncologie - hematologie	3
Afdeling intensieve zorgen (IZA).....	5
Wat zijn stamcellen?	5
De stamceltransplantatie.....	6
Praktische raadgevingen: wat mag u meebrengen?.....	7
Tot slot.....	10
Wie contacteren bij vragen / problemen?	10
Persoonlijke notities / vragen	11

Welkom op onze dienst

Namens het team heten wij u van harte welkom als bezoeker. Met deze brochure willen wij u informeren over de maatregelen bij beschermende isolatie na stamceltransplantatie. Indien u na het lezen nog vragen hebt, aarzel dan niet om contact op te nemen met de behandelende arts of de verpleegkundigen.

Wie zijn we en wat doen we?

Hospitalisatieafdeling oncologie - hematologie

De afdeling oncologie – hematologie bevindt zich op de 5de verdieping van AZ Turnhout, campus Sint-Elisabeth – Rubensstraat 166 (volg route A79).

Op deze afdeling verblijven oncologische en hematologische patiënten die chemotherapie ondergaan en er gebeuren stamceltransplantaties.

Gedurende een bepaalde periode na de transplantatie zal u weinig of geen weerstand hebben. Daarom moet u volgens het principe van de omgekeerde (beschermende) isolatie verpleegd worden. Aangezien niet al onze kamers geschikt zijn om deze principes toe te passen, verblijft u op een kamer met een luchtzuiveringssysteem.

Kamer 531 of 532 zijn enkel toegankelijk via een sas en hebben een rustige ligging op het einde van onze gang. Omwille van veiligheidsredenen zijn patiënten op deze kamers continu onder camerabewaking.

Enkel naaste familie krijgt tijdens de isolatieperiode toegang tot deze tot patiëntenkamers op voorwaarde dat zij de voorgeschreven isolatiemaatregelen naleven (maximum 2 bezoekers, handhygiëne en beschermende kledij, geen bloemen meebrengen enz).

Bezoekers die voor de eerste keer komen, moeten zich eerst aanmelden bij de verpleging en worden vóór het betreden van de kamer geïnformeerd over de isolatiemaatregelen. Bezoekers met een besmettelijke ziekte of een verkoudheid en kinderen onder de 6 jaar mogen de kamer niet betreden.

De ramen en de deur van de kamer blijven altijd dicht.

Bezoekuren: 15.00 – 20.00 uur

Voorstelling van het multidisciplinair(*) team

(*) De leden van het team werken nauw samen en staan permanent in contact met elkaar om uw toestand zo goed mogelijk op te volgen.

Medisch team

Dr. Gino Pelgrims
Medisch diensthoofd
Oncoloog

Dr. Katrien Voet
Hematoloog, transplantatiearts

Dr. Inge Vrelust
Hematoloog, transplantatiearts

Dr. Mariëlle Beckers
Hematoloog, consulent UZ Leuven

Dr. Marc Martens
Oncoloog

Dr. Inne Renders
Oncoloog

Dr. Cleo De Backer
Oncoloog

Verpleegkundig team

Seppe Thoné
Hoofdverpleegkundige

De hoofdverpleegkundige is verantwoordelijk voor de algemene leiding van de afdeling, het verpleegkundig team en de logistieke assistente.

Intensieve Zorgen Afdeling (IZA)

Soms is omwille van medische redenen een opname op intensieve zorgen (volg route A50) nodig.

Om het infectiegevaar te beperken, zijn bloemen en planten op IZA niet toegelaten. **De maatregelen bij beschermende isolatie zoals in deze brochure beschreven zijn ook op intensieve zorgen van toepassing.**

Meer informatie over de afdeling intensieve zorgen en het team vindt u ook in de brochure 'Welkom op de afdeling intensieve zorgen' (www.azturnhout.be > ik ben patiënt > informatiebrochures > intensieve zorgen).

Wat zijn stamcellen?

De bloedcelvorming (= hematopoïesis)

Aan de basis ligt een beperkt aantal moedercellen of stamcellen die door deling en rijping enerzijds de pool van stamcellen in stand houden en anderzijds een grote verscheidenheid aan zogeheten voorlopercellen voortbrengen.

Vanuit de voorlopercellen ontstaan uiteindelijk alle rijpe bloedcellen. De stamcellen komen normaal voor in het beenmerg. Ook zijn ze beperkt aanwezig in het bloed.

Beenmerg is een weke substantie die zich in het binnenste van de meeste beenderen bevindt. Het zorgt voor de productie van rode bloedcellen, bloedplaatjes en witte bloedcellen.

- Rode bloedcellen zorgen ervoor dat de ingeademde zuurstof naar weefsels en organen wordt gevoerd waardoor deze kunnen werken.
- Bloedplaatjes zijn mede verantwoordelijk voor de bloedstolling.
- Witte bloedcellen zijn verantwoordelijk voor het opsporen en vernietigen van kiemen (bacteriën, virussen) die het lichaam zijn binnengedrongen.

De stamceltransplantatie

De verschillende soorten stamceltransplantaties

- Beenmergtransplantatie (BMT)
= het teruggeven van stamcellen die vooraf uit het beenmerg werden afgenomen.
- Perifere bloedstamceltransplantatie (PBSCT)
= het teruggeven van stamcellen die vooraf uit het bloed werden afgenomen.

Afkomst van de stamcellen

Afhankelijk van de donor van de stamcellen wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Autologe BMT of PBSCT: transplantatie van eigen beenmerg of stamcellen.
AUTOLOOG = lichaamseigen: er is geen gevaar voor afstoting
- Allogene BMT of PBSCT: transplantatie van beenmerg of stamcellen van een donor. Dit kan zowel familie zijn (bij volwassenen meestal een broer of zus) als een vreemde onverwante donor.
ALLOGEEN = lichaamsvreemd
- Syngene BMT of PBSCT: transplantatie van beenmerg of stamcellen van een identieke tweeling.
SYNGEEN = met dezelfde erfelijke aanleg

Deze behandeling bestaat uit een hoge dosis chemotherapie. Deze hoge dosis is nodig om eventuele kwaadaardige cellen in het lichaam te doden.

Door die hoge dosis worden het beenmerg en de bloedaanmaak echter zo zwaar onderdrukt dat ze niet uit zichzelf kunnen herstellen en de aanmaak van nieuwe bloedcellen niet meer of te traag vanzelf weer op gang komt.

Deze levensbedreigende situatie wordt opgevangen door na de chemotherapie stamcellen toe te dienen, wat we een stamceltransplantatie noemen. Deze getransplanteerde cellen zorgen ervoor dat het beenmerg en de bloedaanmaak herstellen.

Praktische raadgevingen: wat mag u meebrengen?

Kledij

Voorschriften te volgen vanaf de start van de isolatie.

Voldoende ondergoed en kousen die dagelijks ververst moeten worden. Het ondergoed en de kousen moeten gewassen worden op 60°C (minstens) waarna strijken vereist is. Meteen na het strijken moeten ze verpakt te worden in propere plastic zakjes.

Per dag moet er een apart pakje gemaakt worden. Dit houdt het ondergoed en de kousen het meest proper en kiemvrij. Aan deze pakjes mag ook een hoofdmutsje toegevoegd worden indien nodig.

Voeding

Niet alle voedingswaren mogen zomaar de kamer in. Er moet rekening gehouden worden met enkele voorwaarden betreffende hygiënische (= kiemarme) voeding. Als u twijfelt, vraagt u het best advies aan de verpleegkundige of arts.

- U mag enkel bereide maaltijden of soep meebrengen.
- Koekjes of snoepjes die individueel verpakt zijn, zijn toegestaan.
- Drankverpakkingen en yoghurtjes zijn toegestaan in klein formaat.
- Fruit dat geschild kan worden mag, maar de familie of de verpleging moet dit buiten de kamer schillen.
- Alle voedingsmiddelen (ook dranken) moeten in het koelkastje bewaard worden.
- Open verpakkingen mogen niet op de kamer blijven staan en moeten zo snel mogelijk van de kamer verwijderd worden.

Bloemen en planten

Deze zijn **niet** toegelaten door de aanwezigheid van bacteriën en schimmelsporen in bloemenwater en potaarde.

Infectiepreventie

Infecties worden veroorzaakt door bacteriën, virussen of schimmels. Deze bevinden zich op levende dingen (zoals mensen of planten) maar ook in de omgeving. Het is daarom heel belangrijk dat alle voorwerpen proper zijn voor ze de kamer worden binnen gebracht. Het bezoek dient hier uiteraard rekening mee te houden.

Familieleden die verkouden of ziek zijn of recent (minder dan 4 weken geleden) gevaccineerd werden met een levend vaccin mogen tijdens de opname niet op bezoek komen. Kinderen onder 6 jaar zijn bij strikte isolatie niet toegestaan. Als iemand in een beperkte of strikte beschermende isolatie ligt, is dit voor u duidelijk te herkennen aan de deurfiche die naast of tegen de deur van de kamer hangt. Hierop staan alle bijkomende voorzorgsmaatregelen die strikt moeten opgevolgd worden.

Gradaties van isolatie

- **Geen isolatie**

Bij opname gelden er nog geen isolatiemaatregelen. De patiënt mag eventueel wandelen op de gang, maar de afdeling zelf wordt niet verlaten.

Bezoek moet volgende voorzorgsmaatregelen naleven:

- Handen ontsmetten vooraleer de kamer te betreden.

- **Beschermende isolatie**

Beschermende isolatie is een afzonderingsmethode die de patiënt beschermt tegen besmettingen van buitenaf, dit wil zeggen van buiten de kamer. De natuurlijke weerstand van de patiënt is enorm verzwakt, waardoor een verregaande en goede afscherming zelfs tegenover kleine infecties van levensbelang is. Deze bijzondere behandelingswijze is belangrijk voor het genezingsproces van de patiënt en wordt toegepast op voorschrift van de behandelende arts. De patiënt mag eventueel wandelen op de gang mits toestemming van de arts en het dragen van een masker. De afdeling zelf wordt niet verlaten en de deur van de kamer blijft gesloten.

Bezoek moet volgende voorzorgsmaatregelen naleven:

- Bezoekers moeten, voor ze de kamer binnengaan, een verpleegkundige raadplegen.
- Bezoekers die recent (minder dan 4 weken geleden) met een **levend vaccin** tegen Bacillus Calmette-Guérin (BCG), mazelen, bof, rubella, varicella, rotavirus, gele koorts of het oraal buiktyfus vaccin behandeld werden zijn niet toegestaan.
- Een chirurgisch mondkmasker opzetten (bedek zowel neus als mond en hou het steeds aan).
- Handen ontsmetten vooraleer de kamer te betreden.
- Handschoenen aantrekken vooraleer de kamer te betreden.
- Bij verlaten van de kamer eerst de handschoenen uittrekken, dan het masker verwijderen.
- Daarna de handen en polsen onmiddellijk met handalcohol ontsmetten.

- **Strikte beschermende isolatie**

Vanaf de dag voor de stamceltransplantatie begint de strikte beschermende isolatie bij stamceltransplantatie. U mag de kamer niet verlaten. Nu start het gebruik van de per dag verpakte kledingsetjes.

Bezoek moet volgende voorzorgsmaatregelen naleven vooraleer de kamer te betreden:

- Bezoekers moeten, voor ze de kamer binnengaan, een verpleegkundige raadplegen.
- Bezoekers die recent (minder dan < 4 weken geleden) met een **levend vaccin** tegen Bacillus Calmette-Guérin (BCG), mazelen, bof, rubella, varicella, rotavirus, gele koorts of het oraal buiktyfus vaccin behandeld werden zijn niet toegestaan.
- Maximaal twee bezoekers tegelijk toegelaten.
- Kinderen onder 6 jaar worden niet toegestaan de isolatiekamer te betreden.
- Bezoekers moeten een gele schort dragen wanneer ze de kamer binnen gaan.
- Een chirurgisch mondkmasker aandoen (bedek zowel neus als mond en hou het steeds aan).
- Handen ontsmetten en handschoenen aantrekken
- Bij betreden van de kamer de deur zo snel mogelijk terug sluiten.

- Houdt gedurende het bezoek minstens twee meter afstand van de patiënt; kussen en knuffelen kan spijtig genoeg niet toegestaan worden.
- Na het verlaten van de steriele kamer: eerst handschoenen uittrekken, daarna gele short uittrekken, dan masker uittrekken, en deze in de juiste vuilniszak gooien.
- Tot slot de handen ontsmetten.

Tot slot

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelend arts of de verpleegkundigen.

Wie contacteren bij vragen / problemen?

AZ Turnhout
Centrum voor oncologie
Afdeling oncologie – hematologie
Campus Sint – Elisabeth
Rubensstraat 166, 2300 Turnhout

Hospitalisatie oncologie-hematologie 014 40 65 00

Afdeling intensieve zorgen 014 40 63 00

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11